

Către: Camera Deputaților
Comisiei pentru muncă, familie și protecție socială

În atenția: Domnului Adrian Solomon, Președinte
Membrilor Comisiei

Către: Ministerul Muncii și Justiției Sociale

În atenția: Domnului Ministru Marius Budăi

20 martie 2019

Punct de vedere asupra **propunerii legislative privind completarea art. 139 din Legea nr. 53/2003 – Codul Muncii – PL-x 125/2019**

Stimate domnule ministru Budăi,
Stimate domnule președinte Solomon,
Stimați membri ai Comisiei,

Coaliția pentru Dezvoltarea României (CDR) vă transmite pe această cale îngrijorarea sa cu privire la posibila adoptare a propunerii legislative privind completarea art. 139 din Legea nr. 53/2003 – Codul Muncii („Codul Muncii”) înregistrată în prezent la Camera Deputaților sub nr. PL-x 125/2019 („Propunerea legislativă”).

Propunerea legislativă vizează acordarea, atât salariaților din sectorul public, cât și salariaților din sectorul privat, de timp liber în zilele care preced sau succedă zilele de sărbătoare legală, timp liber care va fi recuperat ulterior de către salariați. Conform aceleiași propuneri, aceste zile nelucrătoare vor fi stabilite prin Hotărâre de Guvern emisă cel târziu până la data de 15 ianuarie a fiecărui an.

Justificarea oferită prin expunerea de motive a Propunerii Legislative se bazează pe armonizarea activității sectorului public cu cea din sectorul privat, oferindu-se astfel posibilitatea de a programa activități familiale în cadrul familiilor în care părinții lucrează în ambele sectoare economice prin preconizarea zilelor libere care vor fi acordate în anul respectiv.

Totuși, deși se argumentează faptul că o astfel de măsură nu va avea nicio implicație negativă, suntem de părere că, în practică, **angajatorii vor întâmpina o serie de dificultăți în a implementa un astfel de sistem la nivelul unităților lor.**

Un prim argument împotriva aplicării acestei măsuri este acela că aceasta constituie o ingerință nepermisă în activitatea agenților economici, care constituie o limitare sau chiar înlăturare a principiului constituțional al libertății economice, stabilit prin art. 45 din Constituție. Prin această măsură se limitează libertatea angajatorilor de a-și organiza activitatea și provoacă diminuarea sau chiar întreruperea fluxurilor de producție.

După cum reiese și din expunerea de motive, există situații în care Guvernul va acorda mai multe zile libere în perioade care succed sau precedă sărbătorile legale (e.g. în 2019 ar putea fi zilele de 2 și 3 mai, care succed ziua de 1 mai). Într-o atare situație, angajatorii vor fi obligați să nu își desfășoare activitatea pe o perioadă de timp îndelungată (e.g. cel puțin 5 zile), fapt care va genera perturbarea semnificativă a afacerii acestora.

Trebuie să amintim în acest context și faptul că **nu putem obliga agenții economici să desfășoare activități în zilele de repaus săptămânal dacă fluxurile lor de activitate sunt astfel gândite încât acele zile să fie libere pentru salariați.** Ar însemna ca agenții economici să își reconsidere fluxurile și programul de lucru cu publicul, pe un interval foarte scurt de timp, fără nicio logică economică. Un agent economic care nu are program cu publicul în zilele de sâmbătă și duminică, nu va putea recupera zilele libere pe care Guvernul le stabilește, chiar dacă va deschide, în mod excepțional, în asemenea zile.

În al doilea rând, menționăm că, potrivit art. 137(1) din Codul Muncii, angajatorii au obligația de a acorda salariaților un repaus săptămânal de 48 de ore consecutive. Această prevedere urmărește acordarea unui timp suficient fiecărui lucrător pentru refacerea capacității de muncă. Ori, în condițiile în care recuperarea "punții" impuse prin Hotărâre de Guvern anual se va face în zilele de repaus, înseamnă că vor exista săptămâni în care timpul de lucru va fi de 6 zile cu o singură zi pentru refacerea capacității de muncă, ceea ce contravine flagrant rațiunii pentru care repausul săptămânal a fost introdus. Totodată, salariații ar fi lipsiți de repausul săptămânal normal, în condițiile în care pentru mulți dintre aceștia repausul săptămânal reprezintă cea mai importantă resursă pentru timpul petrecut în familie și rezolvarea multor probleme personale.

În mod previzibil, nu toți angajatorii vor putea opta pentru acordarea aceluiași zile de repaus săptămânal, astfel creându-se imposibilitatea pentru agenții economici de a-și organiza activitățile în condițiile în care nu ar cunoaște disponibilitatea partenerilor contractuali, precum și dificultatea majoră de a comunica între agenți economici și angajați implicați în aceleași proiecte.

Atragem atenția și asupra faptului că **modificarea propusă nu este corelată cu prevederile din Codul Muncii privind lucrul în timpul repausului săptămânal și orele suplimentare.** Necorelarea poate crea confuzie în aplicarea prevederilor legale menționate și astfel potențiale tensiuni între angajatori, salariați și organele de control.

În situația în care salariații vor recupera zilele libere prin prestarea unui număr de ore suplimentar în zilele de lucru, angajatorii vor întâmpina, de asemenea, o dificultate practică, activitatea acestora putând fi

afectată, în mod semnificativ. Spre exemplu, în cazul în care angajatorii au un volum de muncă crescut în perioadele de recuperare, aceștia ar putea fi puși în situația de a nu își onora angajamentele dacă salariații, deși dispuși să presteze ore suplimentare, nu le vor mai putea presta fără a depăși durata maximă a timpului de lucru, fiind astfel încălcat art. 114 din Codul muncii.

Potrivit Propunerii Legislative, zilele libere, precum și perioadele de recuperare vor fi stabilite printr-o Hotărâre de Guvern până la data de 15 ianuarie a fiecărui an. Aceasta contravine art. 148(1) din Codul Muncii, conform căruia efectuarea concediului de odihnă al salariaților se stabilește printr-o programare efectuată până la finalul anului calendaristic pentru anul următor. Astfel, în măsura în care zilele de recuperare se vor suprapune peste concediul de odihnă programat al unui salariat, angajatorul va fi nevoit să reprogrameze concediul de odihnă al acestuia, sau să renunțe la recuperarea zilelor libere acordate.. Alternativ, angajatorul va putea să considere respectiva zi de recuperare ca fiind o zi lucrătoare și, în consecință, să îi scadă o zi din zilele de concediu de odihnă salariatului, fără ca această zi să fi fost programată în prealabil.

În acest context, subliniem că angajatorii vor fi lipsiți de orice previzibilitate în ceea ce privește efectuarea unei programări atât a activității sale, cât și cu privire la concediile de odihnă ale salariaților săi, fiind aproape imposibil de anticipat care vor fi zile libere acordate de către Guvern, respectiv zilele în care se recuperează acestea.

Nu în ultimul rând, **principiul care guvernează raporturile de muncă este cel al consensualității, prevăzut de Codul muncii.** În măsura în care Guvernul ar fi cel care stabilește că zile în mod normal lucrătoare sunt zile libere, astfel cum se prevede în Propunerea legislativă, considerăm că acest principiu ar fi încălcat prin adoptarea acesteia.

Având în vedere argumentele menționate anterior, considerăm că în cazul adoptării Propunerii legislative eventualele beneficii nu sunt suficiente pentru a compensa dezavantajele pe care le presupune, astfel cum am arătat mai sus. Din acest motiv, vă rugăm să luați în considerare emiterea unui punct de vedere negativ și respectiv să respingeți Propunerea legislativă.

Rămânem la dispoziție în vederea explicării impactului pe care propunerea legislativă o poate avea în practică asupra diferitelor sectoare din mediului de afaceri.

Cu considerație,

Adela Jansen
Coordonator, Grupul de lucru pentru muncă
Coaliția pentru Dezvoltarea României

